

Beste directeur, zorgcoördinator, leerlingenbegeleider, leerkracht en geïnteresseerde

Met een verkwikkend paasintermezzo in het verschiet, bezorg ik jullie nog wat lectuur. Of dit al dan niet interessant wordt voor het overbruggen van de vakantie, laat ik aan jullie vrijblijvende inschatting over.

In ieder geval wensen we jullie vanuit CLB Trikant een fijne paasperiode toe met voor allen de nodige tijd en ruimte om even de batterijen te kunnen heropladen.

INHOUD:

1. [Openingsuren paasvakantie](#)
2. [Buitengezet op school](#)
3. [Wijziging omzendbrieven \(Bu\)BaO](#)
4. [Feedback bevraging tevredenheid school ⇔CLB](#)
5. [Stap voor stap spel](#)
6. [Provinciale dag 'Professionalisering vroegtijdige schooluitval'](#)
7. [CLB laat de leerlingen niet los – ons jaarverslag 2021-2022](#)

1. OPENINGSUREN PAASVAKANTIE

Tijdens de paasvakantie zijn onze drie vestigingen in Tielt, Roeselare en Izegem open op **maandag 3 en dinsdag 4 april van 8u30-12u en van 13u-17u.**

Ook de CLB-chat heeft een ruim aanbod tijdens de paasvakantie.

Onderstaande **banner** kan gebruikt worden voor verdere bekendmaking van het aanbod van de CLB-chat.

Heb je nood aan een luisterend oor, info of advies?

Chat als leerling of ouder gratis en anoniem met een CLB-medewerker over je gevoelens, studies en gezondheid!

- CLBch@t is tijdens de paasvakantie op ma-di-wo-do geopend van 14-21u.
- Op paasmaandag 10/4 rusten we een dagje uit.
- Je vindt ons op CLBchat.be!

The banner features a row of colorful bean characters with various facial expressions (sad, neutral, happy) at the bottom. A green speech bubble with glasses is in the top right corner.

2. BUITENGEZET OP SCHOOL

Ook huidig schooljaar stellen onze medewerkers meer en meer vast dat leerlingen de school worden ontzegd. Het kwam ook reeds de voorbije weken uitvoerig aan bod in de media. We stellen jaarlijks alsmaar meer vast dat er vanuit diverse kanalen - noch door

school noch door CLB - voor deze leerlingen veelal geen oplossing meer gevonden kan worden. Met als gevolg dat het leerrecht voor deze leerlingen ernstig in het gedrang komt, vaak uitmondend in een niet slagen op het eind van het schooljaar.

De scholen, die genoodzaakt worden om nog laattijdig een leerling de school te ontzeggen, blijven volgens de regelgeving verantwoordelijk voor deze leerling totdat deze leerling administratief ingeschreven is in een nieuwe school. Omdat dit laatste in de loop van het derde trimester in de praktijk veelal niet meer kan worden gerealiseerd, willen we als CLB een uitdrukkelijke oproep doen om ook voor deze leerlingen een **alternatieve leerweg te vinden binnen de school**.

Naast de sanctionerende maatregel blijven we collectief verantwoordelijk om alle leerlingen (dus ook de leerlingen die een school worden ontzegd) steeds hun leerrecht te helpen vrijwaren en hun slaagkansen zo minimaal mogelijk in het gedrang te laten komen. Als dit niet kan via het vinden van een andere school, dan roepen wij op dat dit wel steeds verder kan gebeuren binnen de school waar de leerling sowieso blijft schoollopen, tot er een nieuwe school gevonden wordt.

We willen bij deze dan ook graag expliciet oproepen om er mee over te willen waken dat (veelal gedragsgebonden..) pedagogische grenzen die aan leerlingen worden opgelegd, het leerrecht van deze leerlingen niet schenden en hun slaagkansen op het einde van de rit niet in het gedrang mogen brengen.

3. WIJZIGING OMZENDBRIEVEN (BU)BAO

In februari gebeurden er enkele wijzigingen in de omzendbrieven [BaO/2001/10](#), [BaO/2007/02](#) en [BaO/2014/03](#). Het vooropgestelde doel is om de planlast van scholen en CLB's te laten dalen in het basisonderwijs.

Volgende opdrachten worden geschrapt:

- verplicht overleg van school met CLB bij zittenblijven
- verplicht advies CLB bij verlengd verblijf in het kleuteronderwijs
- verplicht advies CLB bij vervroegde instap in het lager onderwijs
- verplicht advies bij verlengd verblijf in het lager onderwijs voor 14-jarigen.

4. FEEBDACK BEVRAGING TEVREDENHEID SCHOOL ↔ CLB

Eén van de speerpunten in het beleidsplan van de Vrije CLB's in Vlaanderen is "**Het CLB maakt zijn effectiviteit meetbaar en zichtbaar**" uitvoeren. Om de effectiviteit van het CLB meetbaar te maken werd een tevredenheidsbevraging gehouden. Dit gaat over **de samenwerking en dienstverlening van het CLB naar de scholen**.

Net voor de herfstvakantie vulden heel wat van onze scholen deze tevredenheidsbevraging in.

De responsgraad over ons CLB was goed (86 aparte respondenten), waarvoor we ieder die hieraan heeft deelgenomen van harte willen bedanken. (CLB Trikant heeft 114 officiële scholen onder zijn hoede).

De bevraging was via onze externe nieuwsbrief gericht aan schooldirecties en medewerkers van de schoolinterne zorg (zorgcoördinatoren, leerlingenbegeleiders,..).

De vragen en hun antwoorden werden ingedeeld in volgende clusters:

- algemene samenwerking

- aard en kwaliteit van de CLB-tussenkomst en de CLB-adviezen
- draaischijffunctie van het CLB
- samenwerking binnen verontrusting
- collectieve informatie verstrekking binnen de scharnierjaren onderwijsloopbaan
- signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding
- preventieve gezondheidszorg: systematische contactmomenten en proylaxe besmettelijke ziekten.

De **resultaten van ons CLB scoorden in het algemeen binnen het Vlaamse gemiddelde**. Op een aanzienlijk deel (+/- 60%) scoorden we beter dan het Vlaamse gemiddelde.

Op de cluster **algemene samenwerking** scoorden we **heel hoog**: de algemene tevredenheid omtrent onze wederzijdse samenwerking is in deze bevraging duidelijk zichtbaar.

Blijkt wel dat **genomen zorgmaatregelen**, die geadviseerd worden door het CLB, te weinig **systematisch worden geëvalueerd**, wat één van de overheidsverwachtingen is. Het evalueren hiervan is, net zoals dit uit de doorlichting van vorig jaar naar voor kwam, een **blijvend werkpunt** om hiervoor tijd uit te trekken.

Veel respondenten gaven ook aan dat men, ondanks de CLB-tussenkomsten, **niet steeds minder verontrust is over de ontwikkeling of veiligheid van een aangemelde leerling**. Dit kan er op wijzen dat onze CLB-werking rond het omgaan met verontrustende situaties, die een én-én verhaal zou moeten zijn, bij invulling van de bevraging op dat moment nog onvoldoende gekend was. Vandaar dat we hier dan ook op dit thema dieper hebben ingezet op onze ontmoetingsdag van 2 februari.

Binnen onze **draaischijffunctie** komt naar voor dat de terugkoppeling uit netwerkoverleg met oog op het meegeven van relevante handvatten voor leerlingen na een buitenschools traject **nog onvoldoende standaard** gebeurt.. Dit is een werkpunt voor onze CLB-medewerkers om ook hiervoor de tijd te nemen, zodat de school met de nodige afspraken / handvatten de leerling terug kan integreren in het school- en klassikaal systeem.

Blijkt ook dat onze decretale opdracht inzake **signaalfunctie** nog onvoldoende gekend is. Het ligt binnen de opdracht van de CLB-medewerkers om opvallende bevindingen vanuit eigen CLB-trajecten en/of begeleidingen, ter sprake te brengen bij de school om noden van de schoolpopulatie of om knelpunten in de organisatie of werking van het zorgbeleid van de school bespreekbaar te stellen. Dit vergt enerzijds een houding van open zelfreflectie en ontvankelijkheid zowel met oog op de wederzijdse samenwerking binnen de schoolinterne zorg, waar ook de samenwerking met CLB een aspect van is. Anderzijds veronderstelt het ook een samenwerking school-CLB die gestoeld is op de nodige wederzijdse transparantie met een noodzakelijke basis van wederzijds vertrouwen en begrip maar tevens wederzijdse professionaliteit. Vanuit een dialoog gaan we dus steeds op zoek naar verklaringen en afstemming met oog op een nog optimalere zorgaanpak/leerlingenbegeleiding voor onze leerlingen.

Voor de opdracht **informatieverstrekking** in kader van de onderwijsloopbegeleiding voor onze leerlingen halen we **de hoogste scores**, wat een bevestiging is van onze onafhankelijke en deskundige rol die we opnemen inzake het informeren van leerlingen en ouders binnen de belangrijke keuzemomenten tijdens hun onderwijsloopbaan. Hier werd de

laatste drie schooljaren hard op ingezet – waarvan onze [OLB website](#) een mooi voorbeeld is.

Dankzij het feit dat een **20-tal respondenten** de naam van hun school nalieten, konden we van deze geïdentificeerde scholen een schoolrapport opmaken voor de CLB-contactpersoon van deze scholen. Zo zal deze waardevolle informatie meegenomen worden naar de evaluatie van de samenwerkingsafspraken. Dit zorgt voor een continue bijsturing en verfijning van de afspraken omtrent de samenwerking school ↔ CLB.

Zelf zullen we als CLB op basis van de resultaten en de werkpunten een **aantal concrete acties** opzetten voor de komende twee schooljaren. We zullen ons meer specifiek richten op die vragen die beduidend minder scoren (minder dan 25% tevredenheid).

Binnen drie jaar zal de bevraging opnieuw gebeuren om te zien op welke werkpunten we via de vooropgestelde acties voortgang hebben geboekt.

Alvast bedankt voor de input om blijvend van onze wederzijdse samenwerking een nog meer kwaliteitsvol verhaal te helpen maken.

5. SPEL STAP VOOR STAP

Dit spel laat leerlingen nadenken over uitdagingen die gelinkt zijn aan gezondheid, samenleving, dierenwelzijn en milieu. Met deze spelposter kunnen jouw leerlingen in de klas al spelend leren.

Stap voor Stap is een spel waarin iedereen samenwerkt.

Geen competitie, maar **samen zoeken naar oplossingen!**

Hoe kunnen we voedselverspilling tegengaan? Hoe vermijden we dat er plastic in zee terechtkomt? En hoe dragen we meer zorg voor dieren? Met **concrete situaties** en voorbeelden op kindermaat **inspireren de leerlingen elkaar** om een stap in de goede richting te zetten. In het spel komen vier thema's aan bod:

- ✓ Gezondheid (Evenwichtiger eten, genoeg bewegen, zorgen voor jezelf)
- ✓ Samenleving (Samen voor een veilige, respectvolle en leefbare omgeving)
- ✓ Dierenwelzijn (Een betere levenskwaliteit voor dieren)
- ✓ Milieu (Een lagere milieuimpact, dankzij kleine en grote initiatieven)

Samen bedenken je leerlingen creatieve manieren om met deze thema's om te gaan. Reserveer [hier](#) het **Stap voor Stap** spel

Leerkrachten uit het basisonderwijs uit België krijgen de kans om dit spel gratis te ontvangen. Wacht niet te lang en [reserveer hier je exemplaar](#). Wij sturen hierna het pakket naar je school.

6. EEN HALVE DAG PROFESSIONALISERING ROND VROEGTIJDIG SCHOOLVERLATEN NIVEAU SO

We brengen jullie graag op de hoogte van een professionalisering-aanbod voor het SO, '**Ongekwalificeerde uitstroom tegen gaan**'. georganiseerd door de pedagogische begeleidingsdienst in samenwerking met het provinciaal project Samen Tegen Schooluitval. Deze gaat door op 8/05/23 van 9:00 tot 16:00, Baron Ruzettelaan 435 te Assebroek.

Via deze sessie zullen er inzichten worden aangeleverd over de factoren die aan de grondslag liggen van en het proces die voorafgaat aan de huidige hoge ongekwalificeerde uitstroom.

Er zullen handvatten worden aangereikt om de risicofactoren bij de leerlingen te herkennen en hoe deze leerlingen kunnen ondersteund worden. Inspirerende praktijken m.b.t. preventieve acties en een overzicht van ondersteunende partners met hun aanbod zullen worden aangeboden alsook een aantal uitgewerkte draaiboeken en materialen, die ontwikkeld zijn het provinciaal project 'Samen tegen schooluitval'. Deze professionaliseringsdag richt zich tot directies, leerlingenbegeleiders, GOK-coördinatoren, ondersteunend personeel, opvoeders en leerkrachten. Meer info over inhoud, locatie en inschrijvingen [via deze link](#).

7. CLB LAAT DE LEERLINGEN NIET LOS – JAARVERSLAG 2021-2022

Nood om te werken aan psychisch welbevinden blijft hoog.

De CLB's van Vlaanderen maken jaarlijks een sectoraal jaarverslag op.

Het voorbije schooljaar 2021-2022 was opnieuw niet gemakkelijk voor onze leerlingen, dat hebben onze CLB medewerkers gemerkt. De cijfers liegen er niet om: de impact van COVID-19 op de emotionele ontwikkeling van leerlingen is nog lang niet verteerd. CLB's worden geconfronteerd met complexere casussen waarbij langere hulptrajecten nodig zijn. We zien ook een zorgbarende stijgende trend in de cijfers van verontrustende (thuis)situaties.

Vraaggestuurde werking

Voor 261 253 unieke leerlingen werd afgelopen schooljaar op Vlaams niveau een vraag aan het CLB gesteld (dit is 21,4% van de leerlingenpopulatie). Terwijl het aantal leerlingen dat met een CLB in contact komt daalt, zien we de voorbije jaren dat het aantal contacten per leerling toeneemt. De afgelopen vijf jaar tonen een gemiddelde groei van 4,6 % in het aantal contacten. Maatschappelijke veranderingen (lange wachtlijsten voor hulpverlening, zorg op school, steeds complexere problematieken) zorgen ervoor dat we langer aan het werk zijn met een leerling in vergelijking met vroeger. Het meest opvallend zijn het aantal leerlingen met angst-, stemmings- en persoonlijkheidsproblemen.

In het schooljaar 2020-2021, het volledige corona schooljaar, was dit sterk gestegen. In het schooljaar 2021-2022 zien we dat dit op een hoog niveau blijft. Leerlingen zijn duidelijk nog niet hersteld van de gevolgen van de pandemie. De impact op de emotionele ontwikkeling blijft voelbaar en heel wat kinderen en jongeren kampen met psychologische moeilijkheden. Uit de cijfers valt ook af te leiden dat meisjes hun problemen vooral internaliseren. Ze voelen zich onzeker, hebben last van faalangst en een laag zelfbeeld. Bij jongens worden emotionele moeilijkheden vaker geuit in externaliserend gedrag: driftbuien, agressie, maar ook overmatig internetgebruik en gamen.

Met [CLBch@t](#) zorgen we voor blended hulpverlening, waarbij face-to-face gesprekken worden afgewisseld met inhoudelijk ondersteunende online tools. Tijdens de coronacrisis werden de openingsuren van CLBch@t uitgebreid wat tot een hogere vraag leidde. Die stijging in het aantal bereikte leerlingen zet zich voort. In 2021-2022 werden 8813 chatgesprekken gevoerd.

Aantal meldingen verontrusting blijven hoog

Wanneer een CLB situaties opmerkt waarbij de ontwikkelingskansen of de integriteit van

minderjarigen ernstig worden bedreigd, is ze verplicht om de nodige stappen te zetten om de veiligheid te waarborgen. We spreken dan van verontrusting. Nadat we in 2020-2021 een sterke stijging zagen, blijven de cijfers over verontrusting erg hoog. In 2021-2022 werden 10.646 leerlingen in verontrustende situaties door een CLB begeleid.

Voor 1435 leerlingen werd een M-doc opgesteld. Hiermee wordt een gezin aangemeld voor verdere hulpverlening bij een gemandateerde voorziening (Vertrouwenscentrum voor Kindermishandeling of Ondersteuningscentrum Jeugdzorg). In 2020-2021 waren dit nog 1253 leerlingen (in 2019-2020 ging het om 879 leerlingen). Dit komt neer op een zorgwekkende stijging van 14,5%. Bij hulplijn 1712 zagen ze in 2022 ook een sterke toename (6 procent) in het aantal meldingen van geweld, misbruik en mishandeling. In iets meer dan de helft van de gevallen ging het om kinderen die slachtoffer werden.

Deze en andere cijfers uit het jaarverslag tonen aan hoe de gevolgen van de coronacrisis nazinderen in (en naast) de scholen. Als eerste aanspreekpunt bij problemen voor leerlingen, ouders en schoolteams zien CLB-medewerkers hoe problematieken complexer worden, en de nood aan intensievere hulptrajecten met meer interventies groter wordt. Een tijdig jeugdhulpaanbod blijft echter uit. De draaischijffunctie van het CLB, die de brug vormt tussen onderwijs en welzijn/gezondheidszorg loopt volledig vast. Om onze opdracht efficiënter en duurzamer te kunnen uitvoeren, blijft de CLB-sector pleiten voor structurele investeringen.

Bekijk [hier](#) het jaarverslag in interactieve versie

Download [hier](#) het jaarverslag in PDF vorm.